

Álitiskreppa

Oddagrein

TÍÐINDINI um, at forsætisráðharrin H. C. Hansen gav USA loyvi at goyma atomvápni í Grønlandi og at flúgva yvir Grønlandi við atomvápnum eru í sjálvum sær einki minni enn ein bumba. Tað hevur alla tíðina, síðan atomvápni komu fram, verið danskur politikkur, at atomvápni skulu ikki vera á donskum, føroyskum ella grønlenskum landa- og sjóki. Tað er tí at kalla ófatiligt, at ein forsætisráðharri, ið eisini var uttanríkisráðharri, er farin so langt út um sínar heimildir og hartil sagt ósatt fyri fólkatinginum. Hetta er ikki gott fyri álit borgaranna á politisku skipanina og á fólkaraðið. Slíkt leiðir ósvitandi til álitiskreppu millum fólk og politisku skipanina. Tað hjálpir lítið í dag at spyrja, hvussu hetta kundi bera til, tí hetta **hevur** borið til. Tað, sum í einum fólkaraði ikki má henda, tað hendi. Heist hevur tað nakað at gera við, at politikarar hava havt lyndi til at líta at hernaðarlíggum loyndarmálum við øðrum eygum enn, tá talan var um vanlig politisk mál og hetta hevur nakað at gera við heimildirnar at reka uttanríkispolitik.

Tað, sum er hent, kann ikki umberast á nakran hátt. Fólk má til eina og hvørja tíð kunna líta á tað, sum ein ráðharri sigur. Fer álitid at virkna, so fer fólkaraðið at rilla, og tí er hetta mál so álvarsamt og so syrgiligt. Danska fólkatingið er sera at sær komið og eitt hitt mest vælviðandi parlament í heiminum og fer tí ivaleyst at taka stig til at forða fyri, at slíkt kann endurtaka seg. Sum kunnugt hevur tað ikki altíð verið so lætt hjá fólkatinginum at fáa innlit í uttanríkispolitikkin. Hetta stendst av, at tað er gomul siðvenja, at uttanríkispolitikurin er uttan fyri myndugleikaðki tingsins. Men nógvar broytt á hesum øki síðan dagar H. C. Hansens. Limaskapur Danmarkar í EF seinni EU gjørdi tað alt meira átroðkandi við demokratiskum eftirliti við uttanríkispolitikkinum, soleiðis at tað í roynd og veru eru marknaðarnevndin og uttanríkispolitisku nevndirnar, ið seta uttanríkispolitik Danmarkar út í kortið. Fólkatingið hevur tikið sær alt størri heimildir. Stjórnin hevur tí sera avmarkað móguleikar at reka sín egna uttanríkispolitik. Hetta sást best meðan Uffe Ellemann Jensen var uttanríkisráðharri. Hann royndi mangan at reka sín egna uttanríkispolitik, men varð hvørja ferð beindur aftur á kósina av marknaðarnevndini ella uttanríkispolitisku nevndini. Hetta er ein gongd, sum øll demokratisk sinnað fólk eiga at fegnast um.

EFTIR stendur nú at spyrja, um nakað er dult, sum hevur við Føroyar at gera. Tá marinustøðin, stöðirnar á Sornfelli og á Eiði komu varð nógvið gitt og illgitt. Danskir politikarar vísadu føroyingar um, at einki var dult í hesum sambandi. Flestu føroyingar lótu seg sissa av orðum politikaranna. Sögan um atomvápni í Grønlandi ger kortini, at vit eiga at krevja, at alt, sum er farið fram í sambandi við stöðirnar í Føroyum, kemur fram í ljósið. Hetta verið ikki sagt, tí vit halda nakað vera dult, men fyri at sleppast kann undan teimum vanligu illgitingunum og fyri at reinsa luftina, so eingin skal kunna hava illgruna um at nakað hevur verið dult øll hesi árini.

Sosialurin

Lesarabrøv

Sjónvarp Føroya og ítróttur

Finnleif Gutesen av Tvøroyri hevur í Sosialinum í seinastuni funnist at, at Sjónvarp Føroya vísir alt ov lítið av útlendskum og føroyskum ítrótti.

Tá talan er um útlendskan ítrótt, so er alt ov vónaligt og átalvert, at føroyski hyggjarin ikki sær sær stóru altjóða kappingarnar. Vit søu bert tveir dystir frá HM kappingini í hondbóli í Íslandi, vit søu onki frá HM kappingini í ishockey, og vit fara heldur ikki at síggja nakað frá HM kappingini í frælsu ítrótti, sum verður í næstum.

Hini norðurlondini vísa partar av øllum EM og HM kappingum í ítrótti, Sjónvarp

Føroya bert sjevar. Sjónvarp Føroya hevur loyvi at senda tilfar frá TV2, Danmarks Radio, norska og svenska sjónvarpinum, men føroyski hyggjarin sær lítið og onki.

Um veturin er nógvið altjóða fótbóltsdystir mikukvöld, føroyski hyggjarin sær ongan dyst.

Viðv. føroyska ítróttinum í Sjónvarpinum er stöðan syndarlígg. Sjónvarpstjórnin hevur boðað frá, at vældámdu ítróttasendingarnar, sum Árni Gregersen, Vagnur Michelsen og Leivur Hansen gjørdu um vár- ið um heystið ikki verða sendar longur. Hesar sendingar eiga hyggjarmetið. Tað er

heilt óskiljandi fyri okkum, sum arbeiða við teimum smáu ítróttasendingunum. Styrkin hjá ítróttasendingini sunnukvöld var, at umframt nógvu ítróttstíðindini, so lýstu teir triggir sjónvarpsmenninir tær smáu ítróttasendingarnar. Teir vóru til svimjing, ríðing, judo, súkkling, borðtennis, badminton, renning, tennis, fimleik og aðrar ítróttasendingar.

Hví kann Sjónvarp Føroya ikki senda endaspurtin í kapp- ríðingum í Degi og viku týskvöld, tá FM ríður hevur verið leygdag? Hví sendir Sjónvarp Føroya ikki tær vælumtókta fimleikaframsýningar- nar? Soleiðis kunnu vit halda

fram. Sjónvarp Føroya er í dag fiskur og politikkur pluss góðu sendingarnar, sum Zakaris Hammer ger. Tey, sum ikki hava áhuga fyri politikki og fiski, fáa lítið og onki fyri høga hyggjaragjaldið. Vit síggja somu politisku andlitini kvöld eftir kvöld.

Ungdómurin fær eisini alt ov lítið í almenna sjónvarpinum. So Finnleif Gutesen av Tvøroyri hevur grein í sínum máli, tá ið hann sigur, at ítrótturin hevur ongan góðan í Sjónvarpi Føroya.

Jógvan

Menningartarnað á legu í Føroyum

45 vaksin menningartarnað eru í hesum døgum á Norðurlandskari legu í Føroyum.

Sætta árið á rað savnast hesi, sum nú nógva kenna hvønn annan. Aftalanin við legunum er, at tey betur skulu kenna síni grannalond.

Nøkur menningartarnað hava tungt við at ímynda sær tað, tey ikki síggja. Hví ikki fara til londini at vitja ístaðin? Soleiðis komu tær fyrstu legurnar í lag.

Í ár eru tey eina viku í Trongsvági og eina viku í Havn.

Ein av undangongufólkunum til legurnar er Tor Oskar Jørgensen, pedagogur úr Noreg. Hann er kendur sum ein sera iðin og kreativur persónur í sínum arbeiði, og tey hevur hann nógva av.

Tor Oskar arbeiðir eftir tí serliga SIVUS prinsippum, har altíð tann menningartarnað verður settur fremst. Hann ynskir at vísa á, at professionel útbúgving er ikki ein eginleiki, sum fakfólk hava, men útbúgvingin gevur starvsfólkunum vitan, so tey kunnu vísa á, at brekað fólk hava líkarnætt, sum øll onnur í samfelagnum.

Áhugaverdur fundur

Mikukvöldið 5. juli fer Tor Oskar Jørgensen, pedagogur at greiða frá sínum arbeiði. Hann er leiðari á einum sambyli, har ung koma til upplæring, áðrenn tey flyta fyri seg sjálv. Høvuðsendamálið er at læra øll, at vit hava eina felags framtíð.

Kópakonan

Fundurin byrjar við at tey

menningartarnaðu, ið vóru á NFPÚ ráðstevnuni á A-landi, fara at framføra teirra vælumtókta leik »Kópakonan«. Jónur Simonsen, leikstjóri, hevur skrivað og lagt leikin til rættis.

Mentunargrunnur

Tað verður ikki atgongugjald, men móguleiki verður at lata eina peningagávu.

Javni fer at seta á stovn mentunargrunn við tí endamáli at stuðla menningartarnaðum á mentunarferðum uttanlands og eisini til mentunartiløk í Føroyum. Peningur, ið kemur inn, fer beinleiðis í grunnin.

Hóast tað er á hásumri, bjóðar Javni til fundar, og heitt verður á foreldur, starvsfólk, tey, ið frá almenntari síðu hugsa um, hvussu vit í framtíðini skulu uppbyggja okkara sambyli bæði til menningartarnað og sálarliga sjúk/brekað og øll onnur, ið dagliga eru um menningartarnað, um at koma til henda áhugaverda fund í samkomuhøllini á Landssjúkrahúsnum komandi mikukvöld kl. 19.00.

Summartónar '95 í dag, og í morgin

TÝSDAGUR 4. juli

Kl. 17.30 KIRKJUBØ / Roykstovan *)

Føroysk Ljómlið

Kl. 19.30 Norðurlandahúsið

føroyskt kvöld

Kl. 19.30 PORKERI / skúlin

Euterpe

Kl. 19.30 KLAHSVÍK / Býráðshöllin

Freudenthal Duo - Mideaki Nitta - Kazuyoshi Hashimoto

MIKUDAGUR 5. juli

Kl. 16.00 NÓLSOY / skúlin *)

Kl. 19.30 Listaskálin

Stamen Stantchev - Inga Strøm - Ole Wich

Kl. 19.30 HVALBA / skúlin

Euterpe

Kl. 19.00 TOFTIR / Friðrikskirkjan

Ballerup Kammerkor

Kl. 19.30 VIDAREIDI / skúlin

Freudenthal Duo - Mideaki Nitta - Kazuyoshi Hashimoto

*) Í sambandi við hesa konsert skipar Smyril Line Tours fyri útferð. Nærri upplýsingar á tlf. 15900.

Næstu konsertirnar verða lýstar í blaðnum mikudagin 5. juli.

Summartónar

Stál er kalt og hart -

Børn

eru bleyt og sart!

Bibelti er livbeli! ff